Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3.

Nr. Wilno, dnia 3 listopada 1932 r. 752.

Treść numeru:

---:X:---

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

"Lietuvos Aidas" o stosunku Litwy do Czechosłowacji ."Lietuvos Aidas" Nr.245 z 27.X.32 r. Art.p.t."My a Czechosłowacja". Streszczenie:

Czechosłowacja w swem odrodzeniu narodowem przeżywała te same etapy co Litwa, aczkolwiek na większą skalę. Obecnie Czechosłowacja, jako najczynniejszy członek Małej Ententy prowadzi samodzielną skoordynowaną dzięki autorytetowi Benesza politykę. Jest to polityka nawskroś europejska, oparta przedewszystkiem na ścisłem przestrzeganiu i szanowaniu traktatów. W związku z tem wychodzi to jedynie na korzyść współpracy politycznej pomiędzy Czechosłowacją a Litwą. Podobnież ekonomiczne stosunki pomiędzy Litwą a Czechosłowacją wciąż się ożywiają, stając się stosunkami pozbawionemi tendencyj politycznych. Czechosłowacja wśród innych krajów, importujących do Litwy stawała częstokroć na drugiem miejscu. Litwa w 1924 r. miała również w stosunku do Czechosłowacji aktywny bilans handlowy, eksportując niemal na taką sumę, ile obecnie się z Czechosłowacji do Litwy importuje.

Związki i kulturalne i inne z Pragą mają już swą historję. W XV wieku istniał przy uniwersytecie praskim konwikt litewski, założony przez królowę Jadwigę. Obecnie wielu młodych Litwinów uczęszcza do szkół czechosłowackich. Stosunki dyplomatyczne z Litwą Witolda nawiązała Czechosłowacja w 1420 r, przesyłając poselstwo z Hynekiem na czele z propozycją korony królewskiej dla Witolda. Z Litwy również wysłano poselstwo z Zygmuntem Korybutem, jako namiestnikiem Witolda. Obecnie przebywa stale w Kownie poseł czechosłowacji, zaś w Pradze poseł litewski.

Kronika.

Zasmarowanie szyldu konsulatu litewskiego w Tylży ."Liet.Aidas" 245 /X.32/: Jak podaje Elta, w nocy z dnia 15 na 16 października nieznani sprawcy zasmarowali szyld Konsulatu litewskiego w Tylży. Poseł litewski w Berlinie wręczył M-stwu Spraw Zagr.Rzeszy notę z protestem przeciwko temu ekscesowi i prośbą o wykrycie i ukaranie sprawców.

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH.

Kronika.

Trzeci dziennik żydowski ."Dzień Kow."245. /X.32/:Dn. 1 grudnia ukaże się pierwszy numer nowego dziennika żydowskiego "Lecte Najes" /Ostatnie Nowiny/. Będzie to trzeci dziennik żydowski, wydawany w Litwie. Wydawcą i redaktorem nowego pisma będzie b.redaktor "Volksblattu" Siboles.

Sprawa żydowskiego banku w Kiejdanach ."Dzień Kow." 245 /X.32/:Odroczona sprawa kiejdańskiego banku żydowskiego po dokonaniu uzupełniając go śledztwa rozważona będzie przez Sąd Okręgowy w Kownie.

VI. EMIGRACJA.

Kronika.

Organizowanie się Litwinów w Brazylji ."Lietuvos Aidas" 245 /X.32/:W stanie San Paolo w Brazylji istnieje od pewnego czasu Związek Litwinów. Związek jest apolityczny i ma na celu koordynację działalności Litwinów brazylijskich przez udzielanie im porad prawnych, zakładanie szkół, klubów i t.d. Prezesem honorowym Związku jest przedstawiciel rządu litewskiego w Brazylji. Istnieje również prasa litewska, jak np."Lietuvis Brazilijoj" /Litwin w Brazylji/. Emigranci Litwini w Brazylji stworzyli już kolonje rolnicze i nazwali je litewskiemi nazwami.

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

S p r a w a o b s a d z e n i a k a t e d r y p r a w a k ł a j p e d z k i e g o w u n i w e r s y t e c i e k o w i e ń s k i m. "Lietuvos Aidas" Nr.245 /X.32/: Tematem debatów w uniwersytecie Witolda Wielkiego jest wciąż jeszcze sprawa obsadzenia katedry prawa kłajpedzkiego. Sprawa to bardzo ważna. Katedra jest w uniwersytecie kowieńskim koniecznie potrzebna. Cała trudność polega jednak na tem, że uniwersytet nie umie znaleść kandydata na profesorów. Dotychczas wysuwano kandydaturę adwokata kowieńskiego Robinzona oraz niejakiego p.Himmelsztejna. Jak się zdaje, możnaby z powodzeniem zaprosić sędziego wydziału kłajpedzkiego Trybunału Najwyższego p.Hesse, uważanego w Kłajpedzie za jednego z najlepszych znawców prawa kłajpedzkiego. Pozatem jest w Kłajpedzie również poważny znawca prawa kłajpedzkiego dr.J.Meier, który notabene posiada język litewski. Wreszcie możnaby zaprosić kłajpedzkiego adwokata Litwina p.Jana Toliszusa.

B u d o w a d o m u r z e m i e ś l n i c z e g o w K ł a j p e d z i e ."Liet.Aidas" 245 /X.32/: Z inicjatywy Dyrektorjatu kłajpedzkiego i Izby Rzemieślniczej kończy się już budowa trzypiętrowego domu rzemieślniczego. Mieścić się tam będzie Izba Rzemieślnicza i specjalne szkoły.

R e z o l u c j a L i t w i n ó w k ł a j p e d z k i c h w s p r a w i e s z k o l n i c t w a ."Dzień Kow." 248 /X.32/: 29 października komisja miejscowych Litwinów wręczyła gubernatorowi kraju oraz przewodniczącemu Dyrektorjatu rezolucję w sprawie szkolnictwa litewskiego. Do komisji tej wchodzą dr.Didżys, Bruwiełajtis i Kybrancas. Wyjaśnili oni szczegółowo sytuację szkół litewskich w Kraju Kłajpedzkim oraz wyrządzane mu krzywdy. Gubernator obiecał zapoznać się z tą sprawą i zrobić wszystko co można w celu usunięcia bolączek w dziedzinie oświaty. Natomiast przewodniczący Dyrektorjatu oświadczył po wysłuchaniu komisji, że działalność Dyrektorjatu zgadza się całkowicie z literą prawa i że żadnych wniosków z wręczonej mu rezolucji nie wyciągnie.

VIII. Z ŻYCIA LITWINÓW I PRASY LITEWSKIEJ W WILNIE.

K r o n i k a .

S p r a w a L i t w i n ó w w S ą d z i e W o j s k o w y m . "Vilniaus Rytojus" Nr.87 /X.32/: Dn.28 października przed sądem doraźnym w Wilnie stanęło dwóch Litwinów mieszkańców gminy olkienickiej: Józef Ejdukonis i Aleksander Łużys.

Niektóre pisma polskie zachowywały się w czasie sprawy w sposób niedopuszczalny. Na taki nieprzemyślany, bardzo niesmaczny występ zdobył się mający pretensje do poważnego pisma organ "demokratyczny" "Kurjer Wileński", który m.in. napisał:"Opinja publiczna jest naprężona: powieszą, czy nie powieszą". Takiego cynizmu, gdy chodzi o życie ludzkie, nie można było od "Kur.Wil." oczekiwać.

P o ś w i ę c e n i e l o k a l u z w i ą z k u s t u d e n t ó w l i t e w s k i c h w W i l n i e ."Vil.Ryt."87 /X.32/:Związek studentów litewskich w Wilnie uzyskał w r.b. lokal, w którym mieścić się będą:kancelarja związku, bibljoteka, czytelnia, stołówka i t.d. Lokal ten poświęcony został 29 października przez ks.Czybirasa.

E c h a a r t y k u ł ó w p u b l i c y s t y p o l s k i e g o d r .M e r g i e l a o L i t w i e w "Vil.Ryt."Vil. Ryt."87. /X.32/:Publicysta polski dr.Wł.Mergel bawił w r.b. na Litwie, a po powrocie zamieścił w pismach polskich szereg artykułów, w których bezstronnie i dosyć przychylnie odzywa się o Litwie. Zwłaszcza zasługują na uwagę dwa artykuły p.Mergela "Nowa Litwa" i "Przy Kownа", zamieszczone w "Świecie" Nr.42 i 43.